

med Neutraliseringen, som dog en Gang før eller senere vil komme, naar det skulde være Betingelsen for at faa den, for hvad man giver med den ene Haand, vilde man paa den Maade tage med den anden. Naar jeg, skønt jeg er en meget varm Tilhænger af vor Neutralisering, tror, der er en vovende Stemning derfor, saa at jeg endog tror, at den højtærede Regering vilde svare anderledes nu, end da jeg for 7 Aar siden stillede en Forespørgsel til den højtærede Udenrigsminister, naar jeg, uaagtet jeg er en saa stærk Tilhænger af Neutralitetstanken, dog alligevel ikke mener, at man for Djæblisket skal tale saa høylødt om denne Sag, saa er det af Hensyn til, at Kjøbenhavns Befæstning nu en Gang staar der og er en Rendsgerning; hvorledes den staar, kommer ikke denne Sag ved, men den staar der. Jeg tror, at en dygtig Regering med en fornuftig Udenrigspolitik kunde faa Stormagterne til, før eller senere, og ikke i nogen fiern Fremtid at gaa ind paa Danmarks Neutralisering; men en Regering som den nuværende vilde med det samme ogsaa kunne faa Stormagterne til at sætte som Betingelse, at Kjøbenhavns Befæstning vedligeholdes. Jeg tror, det afhænger meget af den danske Regerings Stilling, hvorledes Stormagterne vilde stille sig i saa Tilfælde. Derfor mener jeg, at man bør vente, til man en Gang faar en Regering, som indser, at Kjøbenhavns Befæstning ikke alene er uvirksom, men skadelig, og man vilde derved paa en Gang faa vor Selvstændighed betrykket udadtil og vor indre stadige Strid til at ophøre derved, at Kjøbenhavns Befæstning forsvinder, og Kjøbenhavn gøres til en aaben By. Det er jo Tilfældet, naar et Land bliver neutraliseret, det har vist sig flere Gange i dette Aarhundrede, at saa taages med det samme under Overvejelse, hvilke Befæstningsværker der skulle vedligeholdes, fordi de tjene til Neutraliseringens Bevarelse og Forsvar, og hvilke der skulle demolereres. Det var Tilfældet med Belgierne i Trediveerne. Det stod ikke i selve Traktaten, men i Tillægsstraktaten. Der blev det bestemt, hvilke Befæstninger der skulde nedrives, og med Hensyn til disse var der ogsaa en Bestemmelse om, at det skulde ske paa Garantimagtens Beføstning. Dette vil jeg bemærke lige over for dem, som begynde at gaa ind paa Kjøbenhavns Befæstning, fordi de sige, at det ogsaa koster Penge at rive den ned. Selv om det ogsaa koster Penge, vil jeg sige, at de vilde være vel anvendte.

Jeg kommer endelig til den mere indre politiske Side af denne Sag. Det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgkreds (Falkenstjerne) kaldte ogsaa mig frem, idet

han mindede mig om en Dagsorden, jeg den 22de Oktober 1890 havde været med til at stille. Jeg vedkender mig fuldstændig det Standpunkt, jeg indtog den Gang, og det staar ikke i Strid med det Standpunkt, jeg indtager nu, naar jeg stemmer for Sagens Omgang til anden Behandling. Hvad der ligger i den Dagsorden, ligger i Grunden ogsaa i de Udtalelser, vi hørte fra det ærede Medlem for Bræsto Amts 6te Valgkreds (Bojsen). Han vilde forhandle videre paa Grundlag af Medfættelsen af vore Militærudgifter og Udelukkelse af Kjøbenhavns Befæstning. Det er de to Hovedpunkter. Det var den negative Side af Sagen, men nu er der kommet noget nyt til, det er nemlig, at man vil se efterhaanden, i Tidens Løb at faa udarbejdet en virkelig Forsvarsplan, saaledes at man faar at se, hvad vi ville. Den Behovsdelse maa jeg rette mod mine egne Meningsskællers hidtidige Fremgangsmaade i Forsvarsagen, at de have stillet sig alt for negativt. Jeg vilde ønske, at vi nu maatte komme ind i den positive Retning, og deri ligger Fremskridtet fra den 22de Oktober 1890 til nu, at man ikke alene fastholder, hvad der stod i den Dagsorden, men tillige begynder paa et positivt Arbejde. Nu kunde det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgkreds sige: man kunde indbringe et særligt Lovforslag, og han bencævnte, maaste mindre smagfuldt, det ærede Medlem for Bræsto Amts 6te Valgkreds som Hærløvsforslagsfabrikant. Men jeg kan meget godt tænke mig en højt fornuftig Grund til, at man gaar netop den Vej, som det ærede Medlem fra Stege (Bojsen) anbefalede, thi at frembringe et saadant Lovforslag kræver jo mange Forarbejder, det kræver mange Oplysninger, og saadanne Oplysninger kunne næppe faas gennem et Udvalg, og de vilde altsaa ikke kunne faaes, inden et saadant Lovforslags Forelæggelse. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem for Bræsto Amts 6te Valgkreds mener det samme som jeg, men da han ikke har udtalt sig endnu, kan jeg i alt Fald stemme for Forslaget om Omgangen til 2den Behandling, og jeg er ikke bleven rokket i den Henseende af det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgkreds; men i øvrigt anerkender jeg, at der kan gives gode Grunde baade for at gaa den ene Vej og for at gaa den anden med Hensyn til denne Sags videre Behandling, og jeg synes, at det er alt for lidt at tvistes om, naar man i øvrigt er enig om Hovedpunkterne, om man saa skal vælge den ene eller den anden Taktik. Der er flere Veje, der fører til det samme Maal i denne Henseende ligesom i